

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

**Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου
Ανάκαμψης**

Ταχ. Δ/ση: Πανεπιστημίου 25, Αθήνα

Ταχ. Κώδικας: 105 64

Πληροφορίες: Χ. Βαμβακούλας

Τηλέφωνο: 2103338977

Email: c.vamvakoulas@minfin.gr

Προς: Αποδέκτες Πίνακα Διανομής

ΘΕΜΑ: Απόφαση Ένταξης του Έργου «**ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ CLAWBACK & ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ**» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5150266)

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98).
2. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό κράτος: Οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
3. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
4. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).
5. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
6. Το π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).
7. Το π.δ. 62/2020 «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 155).

8. Την υπό στοιχεία Υ70/30.10.2020 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β' 4805).
9. Τον ν. 4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Α' 135) .
10. Τον ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147).
11. Τα άρθρα 270 έως και 281 του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α' 207) και ιδίως το άρθρο 272 για την σύσταση στο Υπουργείο Οικονομικών της αυτοτελούς Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.
12. Την υπ' αριθ. 119126ΕΞ2021/29.09.2021 – ΦΕΚ Β' 4498/29.09.2021 υπουργική απόφαση Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Δράσεων και των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
13. Την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 257/06.11.2020 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Διορισμός Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης» (Υ.Ο.Δ.Δ. 931).
14. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (L 57/17).
15. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (L 57/1).
16. Τον Κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (L 193/1)
17. Την υπ' αριθ. 2021/0159/17.06.2021 Πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου για την έγκριση της αξιολόγησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας (στο εξής το «Σ.Α.Α.»).
18. Την από 13 Ιουλίου 2021 εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για την Ελλάδα (ST 10152/21, ST 10152/21 ADD 1).
19. Το εγκεκριμένο Εγχειρίδιο Διαδικασιών του ΤΑΑ.
20. Το υποβληθέν ΤΔΕ του έργου **«ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ CLAWBACK & ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ»** της Δράσης με ID: 16816, MIS: 5150266 και ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής στο ΟΠΣ ΤΑ 10/11/21 μετά των υποβληθέντων συνοδευτικών εγγράφων.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Την Ένταξη του Έργου «ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ CLAWBACK & ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το οποίο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση – NextGeneration EU.

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΥ

Πυλώνας Ανάκαμψης (Pillar)	3 - Απασχόληση, Δεξιότητες, Κοινωνική Συνοχή
Άξονας (Component)	3.3 - Ενίσχυση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας του συστήματος υγείας
Τίτλος Δράσης (Measure)	16816 ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ CLAWBACK & ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ
Υπουργείο Ευθύνης	1010500 – Υπουργείο Υγείας
Φορείς Υλοποίησης	1010500 – Υπουργείο Υγείας 10115004- Γενική Γραμματεία Ερευνάς Και Καινοτομίας

Β. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ

Η δημόσια δαπάνη του έργου που προτείνεται για εγγραφή στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, στη ΣΑΤΑ ΤΑ091, ανέρχεται σε ποσό ύψους 250.000.000,00 €, και οι πιστώσεις του τρέχοντος έτους σε ποσό ύψους 0,00 €, και αναφέρονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ ΠΔΕ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ ΠΔΕ	ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ (ΤΡΕΧΟΝΤΟΣ ΕΤΟΥΣ)
2021ΤΑ09100011	ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ CLAWBACK & ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ		250.000.000,00	0,00

Ο ΦΠΑ περιλαμβάνεται στον ανωτέρω προϋπολογισμό.

Γ. ΟΡΟΣΗΜΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Με βάση την από 13 Ιουλίου 2021 Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την έγκριση της αξιολόγησης του εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ST 10152/21, ST 10152/21 ADD 1), τα Ορόσημα και οι Στόχοι του αναφερόμενου στην παρούσα Έργου είναι τα ακόλουθα:

Α/ Α	Ορόσημο/ Στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα Ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους Στόχους)			Χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή Ορόσημου/ Στόχου
				Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
153	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος νομοθεσίας για το clawback	Έναρξη ισχύος της αναθεωρημένης νομοθεσίας που εισάγει τον επιμερισμό του κινδύνου και τους δεσμευτικούς στόχους για την ελάχιστη μείωση του clawback σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που παρουσιάζεται στην περιγραφή.				3ο τρίμηνο	2021	Έναρξη ισχύος νομικού πλαισίου (πρωτογενές δίκαιο) για τον επιμερισμό του κινδύνου κατά τον υπολογισμό του clawback με τον καθορισμό δεσμευτικού στόχου μείωσης του clawback κατά τα επόμενα έτη. Η μεταρρύθμιση αποσκοπεί στην ελάχιστη μείωση των ποσών του clawback κατά 50 000 000 EUR (2022), 150 000 000 EUR (2023), 300 000 000 EUR (2024) και 400 000 000 EUR (2025), αντίστοιχα, από τα επίπεδα του 2020. Στον βαθμό που δεν επιτυγχάνεται αυτή η μείωση, η διαφορά μεταξύ της στοχευμένης μείωσης και της πραγματικής μείωσης για κάθε έτος δεν θα επιστρέφεται από τη φαρμακευτική βιομηχανία και το σχετικό ποσό θα βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό μέχρι τη στοχευμένη μείωση των ποσών του clawback.
154	Στόχος	Μείωση του clawback κατά 50 000 000 — 1ο στάδιο		Μείωση του ποσού του clawback σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2020 (σε εκατ. EUR)		50	2ο τρίμηνο	2023	Επιβολή μέτρων βελτίωσης της αποδοτικότητας που έχουν ήδη θεσπιστεί για την επίτευξη μείωσης του φαρμακευτικού clawback του 2022 τόσο για τα εξωνοσοκομειακά όσο και για τα ενδονοσοκομειακά

									φάρμακα κατά 50 000 000 EUR σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2020, με σκοπό τη στήριξη της ανθεκτικότητας του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης. Στον βαθμό που δεν επιτυγχάνεται αυτή η μείωση, η διαφορά μεταξύ της στοχευμένης μείωσης και της πραγματικής μείωσης για κάθε έτος δεν θα επιστρέφεται από τη φαρμακευτική βιομηχανία και το σχετικό ποσό θα βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό μέχρι 50 000 000 EUR.
155	Στόχος	Μείωση του clawback κατά 150 000 000 — 2ο στάδιο		Μείωση του ποσού του clawback σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2020 (σε εκατ. EUR)		150	2ο τρίμηνο	2024	Επιβολή μέτρων βελτίωσης της αποδοτικότητας που έχουν ήδη θεσπιστεί για την επίτευξη μείωσης του φαρμακευτικού clawback του 2023 τόσο για τα εξωνοσοκομειακά όσο και για τα ενδονοσοκομειακά φάρμακα κατά 150 000 000 EUR σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2020, με σκοπό τη στήριξη της ανθεκτικότητας του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης. Στον βαθμό που δεν επιτυγχάνεται αυτή η μείωση, η διαφορά μεταξύ της στοχευμένης μείωσης και της πραγματικής μείωσης για κάθε έτος δεν θα επιστρέφεται από τη φαρμακευτική βιομηχανία και το σχετικό ποσό θα βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό μέχρι 150 000 000 EUR.
156	Στόχος	Αποδεικτικό επένδυσης στη φαρμακευτική E&A 2021- 23		Επένδυσ η (σε εκατ. EUR), η οποία εφαρμόζ εται μέσω του συμψηφισμού ισοδύναμου ποσού		250	2ο τρίμηνο	2024	Πραγματοποίηση επενδύσεων σε φαρμακευτική E&A για ποσό ύψους 250 000 000 EUR. Οι επενδύσεις θα εφαρμοστούν μέσω του συμψηφισμού ισοδύναμου ποσού με τις επιστροφές clawback των προηγούμενων

				με τις επιστροφές clawback					τριών ετών (75 000 000 EUR το 2022, 75 000 000 EUR το 2023, 100 000 000 EUR το 2024) έως συνολικό ποσό που δεν θα υπερβαίνει τα 250 000 000 EUR.
157	Στόχος	Μείωση του clawback κατά 300 000 000 — 3ο στάδιο		Μείωση του ποσού του clawback σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2020 (σε εκατ. EUR)		300	2ο τρίμηνο	2025	Επιβολή μέτρων βελτίωσης της αποδοτικότητας που έχουν ήδη θεσπιστεί για την επίτευξη μείωσης του φαρμακευτικού clawback του 2024 τόσο για τα εξωνοσοκομειακά όσο και για τα ενδονοσοκομειακά φάρμακα κατά 300 000 000 EUR σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2020, με σκοπό τη στήριξη της ανθεκτικότητας του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης. Στον βαθμό που δεν επιτυγχάνεται αυτή η μείωση, η διαφορά μεταξύ της στοχευμένης μείωσης και της πραγματικής μείωσης για κάθε έτος δεν θα επιστρέφεται από τη φαρμακευτική βιομηχανία και το σχετικό ποσό θα βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό μέχρι 300 000 000 EUR.
158	Στόχος	Μείωση του clawback κατά 400 000 000 — 4ο στάδιο		Μείωση του ποσού του clawback σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2020 (σε εκατ. EUR)		400	2ο τρίμηνο	2026	Επιβολή μέτρων βελτίωσης της αποδοτικότητας που έχουν ήδη θεσπιστεί για την επίτευξη μείωσης του φαρμακευτικού clawback του 2025 τόσο για τα εξωνοσοκομειακά όσο και για τα ενδονοσοκομειακά φάρμακα κατά 400 000 000 EUR σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2020, με σκοπό τη στήριξη της ανθεκτικότητας του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης. Στον βαθμό που δεν επιτυγχάνεται αυτή η μείωση, η διαφορά μεταξύ της στοχευμένης μείωσης και της πραγματικής μείωσης για κάθε έτος δεν θα

									επιστρέφεται από τη φαρμακευτική βιομηχανία και το σχετικό ποσό θα βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό μέχρι 400 000 000 EUR.
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

Δ. ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ο Φορέας Υλοποίησης και το Υπουργείο Ευθύνης υποχρεούνται να υλοποιήσουν το έργο σύμφωνα με τα Παραρτήματα Ι και ΙΙ, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της απόφασης ένταξης.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Παραρτήματα

- Παράρτημα Ι : ΤΔΕ
- Παράρτημα ΙΙ: Υποχρεώσεις Υπουργείου Ευθύνης - Φορέα Υλοποίησης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Αποδέκτες προς Ενέργεια

1. Υπουργείο Υγείας (μέσω email: vildiridil@moh.gov.gr)
2. Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων/Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας (μέσω email: psak@gsrt.gr, tsof@gsrt.gr)
3. Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Γεν. Δ/ση Δημοσίων Επενδύσεων Δ/ση Δημοσίων Επενδύσεων, Υπόψη κ. Φανής Καραμήτσα (μέσω email: fkaramitsa@mnec.gr , protokollo@mnec.gr)

Αποδέκτες προς Κοινοποίηση

1. Γραφείο Υπουργού Υγείας (μέσω email: minister@moh.gov.gr)
2. Γραφείο Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (μέσω email: c.dimas@mnec.gr)
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ (μέσω email: hellaskps@mnec.gr)
4. Φορέας Χρηματοδότησης (ΓΔΟΥ Υπουργείου Υγείας) (μέσω mail: gdoy@moh.gov.gr)

Αποδέκτες Εσωτερικής Διανομής

1. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών
2. ΕΥΣΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΤΔΕ (επισυνάπτεται)

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΡΓΟΥ
Ταμείου Ανάκαμψης

Α: Ταυτότητα Έργου					
A.1	Πυλώνας Ανάκαμψης (Pillar)	Κωδ.:	4	Περιγραφή:	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΠΥΛΩΝΑΣ
A.2	Άξονας (Component)	Κωδ:	3.3	Περιγραφή:	Ενίσχυση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας του συστήματος υγείας
A.3	Τίτλος Δράσης (Measure)	ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ CLAWBACK & ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ			
A.4	Κωδικός Δράσης (Measure)	16816			
A.5	Προϋπολογισμός Δράσης (Measure) στο ΕΣΑΑ	250.000.000,00 €			
A.6	Τίτλος Έργου (Subproject) στο ΕΣΑΑ				
A.7	Κωδικός ΤΔΕ / ΟΠΣ ΤΑ	5150266			
A.8	Ημερομηνία Υποβολής ΤΔΕ				
A.9	Ημερομηνία έναρξης στο ΤΑ				
A.10	Προϋπολογισμός Έργου (Subproject) στο ΕΣΑΑ				
A.11	Προτεινόμενος προϋπολογισμός στο ΠΔΕ	250.000.000,00 €			
A.12	Είδος Έργου	Μεταρρύθμιση			
A.13	Τύπος Έργου				
A.14	Διασυνοριακό ή πολυκρατικό έργο	ΟΧΙ			
A.14.1	Αν ΝΑΙ: Χώρα				
A.14.2	Αν ΝΑΙ: Τίτλος συσχετιζόμενου έργου				
A.15	Το έργο υλοποιείται με την μορφή ΣΔΙΤ	ΟΧΙ			
A.16	Το έργο ενέχει κρατική ενίσχυση	ΝΑΙ			
A.16.1	Αν ΝΑΙ: Εφαρμοστέος Κανονισμός Κρατικών Ενισχύσεων	Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014			
A.16.2	Αριθμός έγκρισης καθεστώτος (SANI)				
A.17	Το έργο αφορά Χρηματοδοτικό Μέσο	ΟΧΙ			
A.17.1	Αν ΝΑΙ: Είδος Χρηματοδοτικού Μέσου				
A.18	Ημερομηνία έναρξης έργου	01.10.2021			
A.19	Ημερομηνία λήξης έργου	30.06.2026			
A.20	Υπουργείο Ευθύνης	Κωδ:	1010500	Περιγραφή:	Υπουργείο Υγείας
A.20.1	Υπηρεσία	Κωδ:		Περιγραφή:	
A.20.2	Ονοματεπώνυμο Υπευθύνου Υπουργείου Ευθύνης	Λίλιαν Βιλδιρίδη			
A.20.3	Ιδιότητα Υπευθύνου	Σύμβουλος Αν. Υπουργού Υγείας			
A.20.4	Τηλέφωνο Υπευθύνου	6973002241			
A.20.5	Ηλεκτρονική Ταχυδρομείο Υπευθύνου	lvvildiridi@gmail.com, vildiridil@moh.gov.gr			

Τροποποίηση/ επικαιροποίηση των στοιχείων του έργου		
A. 21	Αντικείμενο τροποποίησης/ επικαιροποίησης	
A. 22	Συνοπτική Περιγραφή τροποποίησης / επικαιροποίησης	

B: Κατάταξη Έργου σύμφωνα με τα κριτήρια του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας					
B.1	Πρωτοβουλία ΕΕ (Flagship)	Κωδ:		Περιγραφή:	
B.2	Τομέας Πολιτικής κατά COFOG2	Κωδ:		Περιγραφή:	
B.3	Πεδίο Παρέμβασης (Intervention field)	Κωδ:		Περιγραφή:	
B.4	Κλιματική Σηματοδότηση (Climate Tagging)				
B.5	Περιβαλλοντική Σήμανση (Environmental Tag)				
B.6	Ψηφιακή Σήμανση (Digital Tag)				
B.7	Πράσινη Διάσταση				
B.8	Ψηφιακή Διάσταση				
B.9	DNSH				

Γ: Στοιχεία Εμπλεκόμενων Φορέων					
Γ.1	Είδος Φορέα	Υπουργείο			
Γ.1.1	Φορέας	Κωδ:	10115004	Περιγραφή:	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ
Γ.1.2	Νομική Βάση Αρμοδιοτήτων	N.4310/2014 (ΦΕΚ 258/Α/08.12.2014) «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Π.Δ. 18/2018 (ΦΕΚ 31/Α'/23.02.2018) «Οργανισμός του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων», όπως ισχύει, -Π.Δ 3/2021 (ΦΕΚ/Α' 3/6-1-2021) «Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων και μετονομασία Γενικών Γραμματειών» Κοινή Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με αριθ. 48 (ΦΕΚ 3100/Β'/02.08.2019) και τίτλο: «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Χρίστο Δήμα», -Π.Δ. 81/2019 (ΦΕΚ 119/Α'/08.07.2019) «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων»,			
Γ.1.3	Περιφέρεια	Αττικής			
Γ.1.4	Δήμος	Αθηναίων			
Γ.1.5	Διεύθυνση Έδρας	ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 14-18			
Γ.1.6	Ταχυδρομικός Κώδικας	11527			
Γ.1.7	Αρμόδιος Επικοινωνίας	-ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ -ΘΕΩΝΗ ΣΟΦΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ			
Γ.1.8	Ιδιότητα – Θέση στο Φορέα	-ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ -ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΗ (ΤΜΗΜΑ Γ' ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ)			
Γ.1.9	Τηλέφωνο	213-1300125 - 213-1300160			
Γ.1.10	Ηλεκτρονική Διεύθυνση Επικοινωνίας	psak@gsrt.gr tsof@gsrt.gr			
Γ.1.11	Ιστοχώρος Φορέα	www.gsrt.gr			

(+) (Προσθήκη επιπλέον πίνακα με τα στοιχεία των εμπλεκόμενων φορέων στο έργο: Υλοποίησης, Λειτουργίας

Δ: Φυσικό Αντικείμενο

Δ.1 Περιγραφή Φυσικού Αντικείμενου Έργου

1. Παράταση εφαρμογής του μηχανισμού αυτόματης επιστροφής (clawback) φαρμακευτικής δαπάνης και δαπάνης υπηρεσιών υγείας - Μείωση του clawback και εξορθολογισμός της φαρμακευτικής δαπάνης - Τροποποίηση του άρθρου 25 του ν. 4549/2018 - 9824 ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ Τεύχος Α' 178/01.10.2021

Παρατείνεται μέχρι και το έτος 2025 ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής της φαρμακευτικής δαπάνης και της δαπάνης υπηρεσιών υγείας (clawback) και επανακαθορίζεται για το χρονικό διάστημα 2022-2025 η εφαρμογή του ανωτέρω μηχανισμού για τη φαρμακευτική δαπάνη.

Για τα έτη 2023-2025, τα επιτρεπόμενα όρια δαπανών για τη φαρμακευτική δαπάνη και τη δαπάνη υπηρεσιών υγείας αναπροσαρμόζονται αποκλειστικά βάσει της προβλεπόμενης κατ' έτος μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ σε σταθερές τιμές, όπως αυτή απεικονίζεται στον προϋπολογισμό κάθε έτους. Η κατανομή των ορίων στις κατηγορίες δαπανών της νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης των φαρμακείων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., της λοιπής φαρμακευτικής δαπάνης του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., της δαπάνης υπηρεσιών υγείας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και της νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και του ΓΝΘ Παπαγεωργίου, εξειδικεύεται ετησίως με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας.

Ειδικότερα καθορίζεται το παρακάτω πλαίσιο σε σχέση με το συνολικό ύψος του clawback του έτους αναφοράς (2020):

- Στην περίπτωση που το συνολικό ύψος της αυτόματης επιστροφής (clawback) παρουσιάσει, με βάση τα απολογιστικά στοιχεία, αύξηση σε σχέση με το συνολικό ύψος της αυτόματης επιστροφής (clawback) της αντίστοιχης δαπάνης του έτους 2020, τα ετήσια συνολικά όρια της φαρμακευτικής δαπάνης και της νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης των φαρμακείων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και του ΓΝΘ Παπαγεωργίου προσαυξάνονται κατά το ποσό των 50 εκατ. ευρώ για το 2022, 150 εκατ. ευρώ για το 2023, 300 εκατ. ευρώ για το 2024 και 400 εκατ. ευρώ για το 2025.
- Στην περίπτωση που το συνολικό ύψος της αυτόματης επιστροφής (clawback) παρουσιάσει, με βάση τα απολογιστικά στοιχεία, μείωση μικρότερη των στόχων μείωσης που έχουν τεθεί (50 εκατ. ευρώ για το 2022, 150 εκατ. ευρώ για το 2023, 300 εκατ. ευρώ για το 2024 και 400 εκατ. ευρώ για το 2025) σε σχέση με το συνολικό ύψος της αυτόματης επιστροφής (clawback) της αντίστοιχης δαπάνης του έτους 2020, τα αντίστοιχα ετήσια συνολικά όρια της φαρμακευτικής δαπάνης και της νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης των φαρμακείων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και του ΓΝΘ Παπαγεωργίου προσαυξάνονται κατά τη διαφορά που προκύπτει ανάμεσα στον στόχο της μείωσης κατά έτος (για τα έτη 2022-2025) και στην πραγματική μείωση του ύψους της αυτόματης επιστροφής (clawback).

2. Διαδικασία, όροι και προϋποθέσεις συμψηφισμού αυτόματης επιστροφής clawback με ποσοστά επί των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης (Ε&Α) και των δαπανών επενδυτικών σχεδίων ανάπτυξης προϊόντων ή υπηρεσιών ή γραμμών παραγωγής. Καθορισμός ανώτατου ποσού για τις δαπάνες περιόδου 01.10.2021-31.12.2023, κατ' εφαρμογήν της υπ' αριθμ. Β1 Β2/ 65589/20.10.2021 (Β' 4915) Κοινής Υπουργικής Απόφασης/ ΚΥΑ.

Ως έργο έρευνας και ανάπτυξης φαρμακευτικών προϊόντων («Έργο Ε&Α») νοούνται όλες οι ενέργειες που πραγματοποιούνται προκειμένου να τεθεί σε κυκλοφορία ένα φαρμακευτικό προϊόν, (π.χ. ανάπτυξη πρώτης ύλης για την παραγωγή φαρμάκου, φάρμακο αναφοράς, γενόσημο, υβριδικό, βιοομοειδές, ανάπτυξη λογισμικού ερευνητικών εφαρμογών κ.λπ.) σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας. Αποτελείται από δέσμες εργασιών, δραστηριοτήτων ή υπηρεσιών και περιλαμβάνει σαφείς στόχους και συγκεκριμένα παραδοτέα.

Ως επενδυτικό σχέδιο ανάπτυξης προϊόντων ή υπηρεσιών ή γραμμών παραγωγής («Επενδυτικό Σχέδιο») νοείται κάθε ενέργεια που αποσκοπεί στην εγκατάσταση νέας ή στον εκσυγχρονισμό υπάρχουσας παραγωγικής διαδικασίας με σκοπό την βελτίωση υφιστάμενων διεργασιών παραγωγής, την αύξηση της δυναμικότητας αυτών και την βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων.

Το ποσό συμψηφισμού της περιόδου 01.10.2021 έως 31.12.2023 ανέρχεται σε διακόσια πενήντα εκατομμύρια (250.000.000 €) ευρώ το οποίο κατανέμεται ως εξής:

Α) το ποσό συμψηφισμού για την περίοδο 01.10.2021- 30.06.2022, ανέρχεται σε εβδομήντα πέντε εκατομμύρια (75.000.000,00 €) ευρώ (εκαμίευση 2022).

Β) το ποσό συμψηφισμού για την περίοδο 01.07.2022- 31.12.2022 ανέρχεται σε εβδομήντα πέντε εκατομμύρια (75.000.000,00 €) ευρώ (εκαμίευση 2023).

Γ) το ποσό συμψηφισμού για την περίοδο 01.01.2023- 31.12.2023 ανέρχεται σε εκατό εκατομμύρια (100.000.000,00 €) ευρώ (εκαμίευση 2024).

Η ΓΓΕΚ προβαίνει σε ανακοίνωση στην ιστοσελίδα της για την έναρξη υποβολής αιτημάτων ενίσχυσης έργων Ε&Α ή/και επενδυτικών σχεδίων ανάπτυξης προϊόντων ή υπηρεσιών ή γραμμών παραγωγής. Αιτήματα μπορούν να υποβάλλουν οι δικαιούχοι που υπόκεινται σε διαδικασία συμψηφισμού αυτόματης επιστροφής (clawback), ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 1 της ως ανωτέρω ΚΥΑ.

Το αίτημα ενίσχυσης μπορεί να υποβληθεί είτε για το σύνολο της περιόδου 01.10.2021 έως 31.12.2023 είτε για ενδιάμεση χρονική περίοδο, πριν την έναρξη εργασιών και δαπανών για το έργο ή την δραστηριότητα.

Επιλέξιμες δαπάνες για συμψηφισμό:

Μεταξύ αυτών είναι αμοιβές κάθε βαθμίδας προσωπικού, αποσβέσεις δαπανών αγοράς ή leasing μηχανολογικού εξοπλισμού και οργάνων εργαστηριακής υποδομής, εξαρτήματα, εγκαταστάσεις ημιβιομηχανικών δοκιμών και λοιπός εξοπλισμός (πχ ηλεκτρονικοί υπολογιστές για τη μελέτη). Ακόμη, αποσβέσεις δαπανών αγοράς, κατασκευής, ανέγερσης, επέκτασης ή επισκευής, συντήρησης, ανακαίνισης κτιρίων και συμβάσεις για συνεργασία με εξωτερικούς συνεργάτες ή φορείς (ιδιωτικά εργαστήρια και επιχειρήσεις, νοσοκομεία δημόσια και ιδιωτικά, δημόσια ερευνητικά κέντρα και εργαστήρια).

Σε ότι αφορά στην έρευνα και ανάπτυξη (Ε&Α) φαρμάκων, οι δαπάνες αφορούν σε ενέργειες για την κυκλοφορία φαρμάκου είτε σε νέες

φαρμακοτεχνικές μορφές, είτε για ανάπτυξη πρώτης ύλης, αλλά και κλινικές μελέτες (φάσεων I, II, III), μελέτες φαρμακοκινητικής, φαρμακοδυναμικής βιοισοδυναμίας, σταθερότητας. Σχετίζεται ακόμα και με δοκιμαστικές παρτίδες, νέες τεχνολογίες, μελέτες σκοπιμότητας, συστήματα πληροφορικής, αποθήκευσης και διαχείρισης αρχείων και πληροφοριών.

Για τα έργα Ε&Α το υπολογισθέν ποσό συμψηφισμού ανά δικαιούχο δεν μπορεί να υπερβαίνει για τα έργα βιομηχανικής έρευνας και τις μελέτες σκοπιμότητας το 50% για μεγάλες επιχειρήσεις, 60% για μεσαίες επιχειρήσεις και 70% για μικρές επιχειρήσεις και αντίστοιχα 25%, 35% και 45% για έργα πειραματικής ανάπτυξης. Για τα επενδυτικά έργα το υπολογισθέν ποσό συμψηφισμού ανά δικαιούχο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα όρια έντασης ενίσχυσης του χάρτη των περιφερειακών επενδυτικών ενισχύσεων ανά περιοχή όπου πραγματοποιείται η επένδυση, με τις εκάστοτε προσαυξήσεις και εξαιρέσεις στα όρια της έντασης ενίσχυσης που ορίζονται στο πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων και του εκάστοτε ισχύοντα, κατά τη στιγμή χορήγησης της ενίσχυσης, Χάρτη των Περιφερειακών Ενισχύσεων.

Εάν το σύνολο του ποσού συμψηφισμού των επιλέξιμων δαπανών για όλους τους δικαιούχους υπερβαίνει το προϋπολογισθέν ποσό ανά ομάδα κατηγοριών δαπανών τότε το ποσό που θα συμψηφίζεται ανά δικαιούχο και ομάδα θα είναι ίσο με ποσοστό επί του υπολογισθέντος ποσού συμψηφισμού.

Αντιστοίχως, εξαιρούνται οι περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις με επιλέξιμες δαπάνες 100 εκατ. και πάνω, αλλά και ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη εάν το έργο αφορά:

Βιομηχανική έρευνα 20 εκατ. ευρώ και πάνω ανά επιχείρηση και έργο,

Πειραματική ανάπτυξη 15 εκατ. ευρώ και πάνω ανά επιχείρηση και έργο,

Ενισχύσεις για μελέτες σκοπιμότητας για προετοιμασία ερευνητικών δραστηριοτήτων από 7,5 εκ. ευρώ και πάνω ανά μελέτη.

Τα αιτήματα πιστοποίησης δαπανών και συμψηφισμού έργων Ε&Α ή / και επενδυτικών σχεδίων για τα οποία οι δικαιούχοι έχουν αιτηθεί ενίσχυσης, υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ως ακολούθως:

Α) για την περίοδο 01.10.2021-30.06.2022 η υποβολή των αιτήσεων πιστοποίησης δαπανών και συμψηφισμού από τις εταιρείες έως 31.10.2022.

Β) για την περίοδο 01.07.2022-31.12.2022 η υποβολή των αιτήσεων πιστοποίησης δαπανών και συμψηφισμού από τις εταιρείες έως 31.03.2023.

Γ) για την περίοδο 01.01.2023-31.12.2023 η υποβολή των αιτήσεων πιστοποίησης δαπανών και συμψηφισμού από τις εταιρείες έως 31.03.2024.

Αντιστοίχως, για την έναρξη της υποβολής αιτημάτων πιστοποίησης εκάστης περιόδου η Γ.Γ.Ε.Κ. θα αναρτά στην ιστοσελίδα τη σχετική ανακοίνωση. Η Γ.Γ.Ε.Κ. εκδίδει τις βεβαιώσεις συμψηφισμού της περιόδου αναφοράς, εντός χρονικού διαστήματος, το οποίο προηγείται της ημερομηνίας υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος της περιόδου αναφοράς των επιχειρήσεων.

Δ.2	Κοινωνικές Κατηγορίες (Social categories)
-----	---

Ε: Ορόσημα και Στόχοι Έργου σύμφωνα με το ΕΣΑΑ

Α/Α	Κωδικός Δράσης	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε οροσήμου και στόχου
						Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
153	16816	Μεταρρύθμιση	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος νομοθεσίας για το clawback	Έναρξη ισχύος της αναθεωρημένης νομοθεσίας που εισάγει τον επιμερισμό του κινδύνου και τους δεσμευτικούς στόχους για την ελάχιστη μείωση του clawback σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που παρουσιάζεται στην περιγραφή.				3ο τρίμηνο	2021	Έναρξη ισχύος νομικού πλαισίου (πρωτογενές δίκαιο) για τον επιμερισμό του κινδύνου κατά τον υπολογισμό του clawback με τον καθορισμό δεσμευτικού στόχου μείωσης του clawback κατά τα επόμενα έτη. Η μεταρρύθμιση αποσκοπεί στην ελάχιστη μείωση των ποσών του clawback κατά 50 000 000 EUR (2022), 150 000 000 EUR (2023), 300 000 000 EUR (2024) και 400 000 000 EUR (2025), αντίστοιχα, από τα επίπεδα του 2020. Στον βαθμό που δεν επιτυγχάνεται αυτή η μείωση, η διαφορά μεταξύ της στοχευμένης μείωσης και της πραγματικής μείωσης για κάθε έτος δεν θα επιστρέφεται από τη φαρμακευτική βιομηχανία και το σχετικό ποσό θα βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό μέχρι τη στοχευμένη μείωση των ποσών του clawback.
154	16816	Μεταρρύθμιση	Στόχος	Μείωση του clawback κατά 50 000 000 — 1ο στάδιο		Μείωση του ποσού του clawback σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2020 (σε εκατ. EUR)		50	2ο τρίμηνο	2023	Επιβολή μέτρων βελτίωσης της αποδοτικότητας που έχουν ήδη θεσπιστεί για την επίτευξη μείωσης του φαρμακευτικού clawback του 2022 τόσο για τα εξωνοσοκομειακά όσο και για τα ενδονοσοκομειακά φάρμακα κατά 50 000 000 EUR σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2020, με σκοπό τη στήριξη της ανθεκτικότητας του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης. Στον βαθμό που δεν επιτυγχάνεται αυτή η μείωση, η διαφορά μεταξύ της στοχευμένης μείωσης και της πραγματικής μείωσης για κάθε έτος δεν θα επιστρέφεται από τη φαρμακευτική βιομηχανία και το σχετικό ποσό θα βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό μέχρι 50 000 000 EUR.
155	16816	Μεταρρύθμιση	Στόχος	Μείωση του clawback κατά 150 000 000 — 2ο στάδιο		Μείωση του ποσού του clawback σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2020 (σε εκατ. EUR)		150	2ο τρίμηνο	2024	Επιβολή μέτρων βελτίωσης της αποδοτικότητας που έχουν ήδη θεσπιστεί για την επίτευξη μείωσης του φαρμακευτικού clawback του 2023 τόσο για τα εξωνοσοκομειακά όσο και για τα ενδονοσοκομειακά φάρμακα κατά 150 000 000 EUR σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2020, με σκοπό τη στήριξη της ανθεκτικότητας του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης. Στον βαθμό που δεν επιτυγχάνεται αυτή η μείωση, η διαφορά μεταξύ της στοχευμένης μείωσης και της πραγματικής μείωσης για κάθε έτος δεν θα επιστρέφεται από τη φαρμακευτική βιομηχανία και το σχετικό ποσό θα βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό μέχρι 150 000 000 EUR.
156	16816	Μεταρρύθμιση	Στόχος	Αποδεδειγμένη επένδυση στη φαρμακευτική Ε&Α 2021- 23		Επένδυση (σε εκατ. EUR), η οποία εφαρμόζεται μέσω του συμφηφισμού ισοδύναμου ποσού με τις επιστροφές clawback		250	2ο τρίμηνο	2024	Πραγματοποίηση επενδύσεων σε φαρμακευτική Ε&Α για ποσό ύψους 250 000 000 EUR. Οι επενδύσεις θα εφαρμοστούν μέσω του συμφηφισμού ισοδύναμου ποσού με τις επιστροφές clawback των προηγούμενων τριών ετών (75 000 000 EUR το 2022, 75 000 000 EUR το 2023, 100 000 000 EUR το 2024) έως

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ

											συνολικό ποσό που δεν θα υπερβαίνει τα 250 000 000 EUR.
157	16816	Μεταρρύθμιση	Στόχος	Μείωση του clawback κατά 300 000 000 — 3ο στάδιο		Μείωση του ποσού του clawback σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2020 (σε εκατ. EUR)		300	2ο τρίμηνο	2025	Επιβολή μέτρων βελτίωσης της αποδοτικότητας που έχουν ήδη θεσπιστεί για την επίτευξη μείωσης του φαρμακευτικού clawback του 2024 τόσο για τα εξωνοσοκομειακά όσο και για τα ενδονοσοκομειακά φάρμακα κατά 300 000 000 EUR σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2020, με σκοπό τη στήριξη της ανθεκτικότητας του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης. Στον βαθμό που δεν επιτυγχάνεται αυτή η μείωση, η διαφορά μεταξύ της στοχευμένης μείωσης και της πραγματικής μείωσης για κάθε έτος δεν θα επιστρέφεται από τη φαρμακευτική βιομηχανία και το σχετικό ποσό θα βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό μέχρι 300 000 000 EUR.
158	16816	Μεταρρύθμιση	Στόχος	Μείωση του clawback κατά 400 000 000 — 4ο στάδιο		Μείωση του ποσού του clawback σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2020 (σε εκατ. EUR)		400	2ο τρίμηνο	2026	Επιβολή μέτρων βελτίωσης της αποδοτικότητας που έχουν ήδη θεσπιστεί για την επίτευξη μείωσης του φαρμακευτικού clawback του 2025 τόσο για τα εξωνοσοκομειακά όσο και για τα ενδονοσοκομειακά φάρμακα κατά 400 000 000 EUR σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2020, με σκοπό τη στήριξη της ανθεκτικότητας του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης. Στον βαθμό που δεν επιτυγχάνεται αυτή η μείωση, η διαφορά μεταξύ της στοχευμένης μείωσης και της πραγματικής μείωσης για κάθε έτος δεν θα επιστρέφεται από τη φαρμακευτική βιομηχανία και το σχετικό ποσό θα βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό μέχρι 400 000 000 EUR.

Ζ. Ωριμότητα Έργου					
Z.1	ΑΑ Ενέργειας Ωρίμανσης				
Z.1.1	Είδος Ενέργειας				
Z.1.2	Περιγραφή Ενέργειας				
Z.1.3	Ημερομηνία Έναρξης				
Z.1.4	Στάδιο εξέλιξης				
Z.1.5	Ημερομηνία Ολοκλήρωσης				
Z.1.6	Αρμόδιος φορέας	Κωδ:		Περιγραφή:	
Z.1.7	Κωδ. Συστήματος (ή αρ. πρωτ.):				
Z.1.8	Έχει διασφαλιστεί η κυριότητα γης επί της οποίας θα υλοποιηθεί το έργο;				
Z.1.8.1	Εάν ΟΧΙ ή ΕΝ ΜΕΡΕΙ: Αναφέρετε τον τρόπο απόκτησης				
Z.1.8.2	Εάν πρόκειται για απαλλοτριώσεις, να αναφέρετε σε ποιο στάδιο είναι η διαδικασία και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης:				
Z.1.9	Έχει διασφαλιστεί η κτιριακή υποδομή εντός της οποίας θα υλοποιηθεί το έργο;				
Z.1.9.1	Εάν όχι ή εν μέρει σημειώστε με Χ τον τρόπο απόκτησης:				
Z.1.9.2	Εάν πρόκειται για παραχώρηση, αγορά ή άλλο, να αναφέρετε σε ποιο στάδιο είναι η διαδικασία και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης:				

(+) (Προσθήκη επιπλέον πίνακα με τα στοιχεία Ενεργειών Ωρίμανσης)

Η. Χρηματοδοτικό Σχέδιο			
Η.1 Ανάλυση προτεινόμενου προϋπολογισμού στο ΠΔΕ			Σχόλια
H.1.1	Ποσό συνεισφοράς ΤΑ	250.000.000,00 €	
H.1.2	Συνεισφορά Εθνικού ΠΔΕ - ΦΠΑ	0	
H.1.3	Συνεισφορά Εθνικού ΠΔΕ - Άλλο	0	
H.1.4	Συνολικός προϋπολογισμός Έργου στο ΠΔΕ	250.000.000,00 €	
Η.2 Πηγές Χρηματοδότησης εκτός ΤΑ			
H.2.1	Συνεισφορά ΕΣΠΑ		
H.2.2	Συνεισφορά Εθνικού ΠΔΕ (με άλλο κωδικό ΣΑ)		
H.2.3	Ιδιωτική Συμμετοχή		
H.2.4	Άλλη Πηγή		
H.3	Συνολικός προϋπολογισμός έργου (ΤΑ και άλλες πηγές)		

Θ: Ενδεικτική Ετήσια Κατανομή Προϋπολογισμού

ΑΑ	Έτος	Προϋπολογισμός
Θ.1	2021	
Θ.2	2022	75.000.000 €
Θ.3	2023	75.000.000 €
Θ.4	2024	100.000.000 €
Θ.5	2025	
Θ.6	2026	

Ι: Προβλεπόμενες Συμβάσεις

I.1	ΑΑ Σύμβασης				
I.1.1	Τίτλος Σύμβασης				
I.1.2	Κωδικός κατά CPV				
I.1.3	Σύντομη περιγραφή φυσικού αντικειμένου σύμβασης				
I.1.4	Φορέας Υλοποίησης Σύμβασης	Κώδ:		Περιγραφή:	
I.1.5	Εκτιμώμενος Προϋπολογισμός Σύμβασης στο ΠΔΕ				
I.1.5.1	Συνεισφορά ΕΣΠΑ				
I.1.5.2	Συνεισφορά Εθνικού ΠΔΕ (με άλλο κωδικό ΣΑ)				
I.1.5.3	Ιδιωτική Συμμετοχή				
I.1.5.4	Άλλη Πηγή				
I.1.6	Εκτιμώμενος Συνολικός Προϋπολογισμός Σύμβασης				
I.1.7	Τύπος Έργου				
I.1.8	Είδος Σύμβασης				
I.1.9	Θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης σύμβασης				
I.1.10	Εφαρμοζόμενη διαδικασία				
I.1.11	Ημερομηνία Δημοσίευσης				
I.1.12	Ημερομηνία Διαγωνισμού				
I.1.13	Ημερομηνία υπογραφής της νομικής δέσμευσης				
I.1.14	Ημερομηνία ολοκλήρωσης σύμβασης				

(+) (Προσθήκη επιπλέον πίνακα με τα στοιχεία της κάθε Σύμβασης)

Κ: Συνέργεια – Συμπληρωματικότητα – Επέκταση

K.1.	Το έργο σχετίζεται με άλλο έργο				
K.1.1	Αν ΝΑΙ: Είδος συσχέτισης				
K.1.2	Κωδικός Συσχετιζόμενου Έργου ΠΔΕ				
K.1.3	Κωδικός Έργου Ταμείου (ΕΣΠΑ, CEF κλπ)				
K.1.4	Φορέας Υλοποίησης	ΚΩΔ:		Περιγραφή:	
K.1.5	Τίτλος έργου				

K.1.6	Προϋπολογισμός:	
K.1.7	Συνοπτική περιγραφή φυσικού αντικείμενου του υφιστάμενου έργου	
K.1.8	Ημερομηνία ολοκλήρωσης ή προβλεπόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης	

(+) (Προσθήκη επιπλέον πίνακα με τα στοιχεία κάθε συναφούς έργου)

Λ: Γεωγραφική Χωροθέτηση Έργου

Λ.1	ΑΑ Χωροθέτησης				
Λ.2	Περιφέρεια // (NUTS Κωδικοποίηση)	NUTS Κωδ:		Περιγραφή:	
Λ.3	Δήμος	LAU Κωδ.		Περιγραφή:	
Λ.4	Δημοτικό Διαμέρισμα	LAU Κωδ.		Περιγραφή:	
Λ.5	Διεύθυνση				
Λ.6	Αριθμός				
Λ.7	Ταχυδρομικός Κώδικας				
Λ.8	Γεωχωρικές Συντεταγμένες				

(+) (Προσθήκη επιπλέον πίνακα με τα στοιχεία παραπάνω της μία γεωχωρικής χωροθέτησης)

Μ. Διασφάλιση λειτουργίας έργου μετά την ολοκλήρωσή του

Τεκμηριώνεται η διασφάλιση της λειτουργίας του έργου μετά την ολοκλήρωσή του.

Ν: Κατάλογος Συνημμένων Εγγράφων

N.1 ΑΑ	N.2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΓΓΡΑΦΟΥ	N.3 ΥΠΟΒΛΗΘΕΝ	N.4 ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΓΓΡΑΦΟΥ	N.5 ΣΧΟΛΙΑ
1.	Παράταση εφαρμογής του μηχανισμού αυτόματης επιστροφής (clawback) φαρμακευτικής δαπάνης και δαπάνης υπηρεσιών υγείας - Μείωση του clawback και εξορθολογισμός της φαρμακευτικής δαπάνης - Τροποποίηση του άρθρου 25 του ν. 4549/2018		ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ Τεύχος Α' 178/01.10.2021	
2.	<u>Αριθμ. Γ.Π. Β1 Β2/ 65589</u> Διαδικασία, όροι και προϋποθέσεις συμψηφισμού αυτόματης επιστροφής clawback με ποσοστά επί των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης και των δαπανών επενδυτικών σχεδίων ανάπτυξης προϊόντων ή υπηρεσιών ή γραμμών παραγωγής. Καθορισμός ανώτατου ποσού για τις δαπάνες περιόδου 01.10.2021-31.12.2023.		ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ Τεύχος Β' 4915/22.10.2021	
3.	ΓΝ 079/2021 - Γνωμοδότηση ΚεΜΚΕ επί σχεδίου ΚΥΑ με θέμα «Διαδικασία, όροι και προϋποθέσεις συμψηφισμού αυτόματης επιστροφής φαρμακευτικής δαπάνης με ποσοστά επί των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης και των δαπανών επενδυτικών σχεδίων ανάπτυξης προϊόντων ή υπηρεσιών ή γραμμών παραγωγής. Καθορισμός ανώτατου ποσού για τις δαπάνες περιόδου 01.09.2021-31.12.2023»		ΓΝ 079/2021-ΚΥΑ ΠΙΑ ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ (99547/11-08-2021)	

Ο: Υπεύθυνη δήλωση

Ο φορέας Υλοποίησης και το Υπουργείο Ευθύνης δηλώνουν ότι:	
Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην πρόταση είναι αληθή και ακριβή.	✓
Οι προβλεπόμενες δαπάνες του εν λόγω έργου, ή μέρος αυτών, δεν έχουν τύχει χρηματοδότησης από άλλο Ταμείο ή Πρόγραμμα της ΕΕ.	✓
Έχουν λάβει γνώση των υποχρεώσεων που πρέπει να τηρηθούν κατά την υλοποίηση του έργου στο πλαίσιο του ΕΣΑΑ.	✓
Ο Φορέας Υλοποίησης διαθέτει την απαιτούμενη διοικητική και επιχειρησιακή ικανότητα για την υλοποίηση του έργου.	✓
Όλα τα μέρη που θα εμπλακούν στην ένταξη, υλοποίηση και παρακολούθηση του έργου έχουν δηλώσει γραπτώς την απουσία σύγκρουσης συμφερόντων και ότι εάν προκύψει τέτοιος κίνδυνος θα το δηλώσουν αρμοδίως προς περαιτέρω αξιολόγηση, σύμφωνα με τη Διαδικασία Δ10_Διασφάλιση Μη Σύγκρουσης Συμφερόντων.	✓
Ο φορέας/είς λειτουργίας του έργου, που θα αναλάβει τη λειτουργία του έργου, έχει/ουν λάβει γνώση και συμφωνεί/ούν με το αντικείμενο του έργου (εφόσον υφίσταται).	✓

Π: Υπογραφές

	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΥΘΥΝΗΣ
Τίτλος	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ Υπουργός	ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ Υπουργός
Όνομα - Επώνυμο	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ
Υπογραφή Υπευθύνου		
Τίτλος	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ Υφυπουργός Ανάπτυξης & Επενδύσεων	
Όνομα - Επώνυμο	ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ	
Υπογραφή Υπευθύνου		

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ ΓΙΑ ΤΟ
ΓΝΗΣΙΟ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ
ζων. Πλευρ. Αθανασίου
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΥΓΕΙΑΣ
03-12-21
Αμκλία Άλπου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΥΘΥΝΗΣ ΚΑΙ ΦΟΡΕΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Το Υπουργείο Ευθύνης και ο Φορέας Υλοποίησης του Έργου «**ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ CLAWBACK & ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ**» αναλαμβάνουν να τηρήσουν τις παρακάτω υποχρεώσεις:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της υλοποίησης του Έργου και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αιεφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.
- (ii) Να τηρούν τις δεσμεύσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/240, συμπεριλαμβανομένης της επίτευξης των στόχων για την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, της αρχής «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης», της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της αποτελεσματικής πρόληψης της απάτης και της σύγκρουσης συμφερόντων, της αποφυγής διπλής χρηματοδότησης.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

A Το Υπουργείο Ευθύνης αναλαμβάνει:

- i. Να Διασφαλίζει την πλήρη και έγκαιρη καταχώριση από τον Φορέα υλοποίησης στο ΟΠΣ ΤΑ των αναγκών δεδομένων, στοιχείων και πληροφοριών για την παρακολούθηση, αξιολόγηση, δημοσιονομική διαχείριση, επαλήθευση και έλεγχο της Έργου.
- ii. Να υποστηρίζει το Φορέα υλοποίησης και να μεριμνά για την διοικητική και επιχειρησιακή του επάρκεια καθ' όλη την διάρκεια υλοποίησης του Έργου.
- iii. Να συντονίζει και να παρακολουθεί τη συνολική πρόοδο του Έργου και να υποστηρίζει τον Φορέα Υλοποίησης στην ορθή τήρηση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης και επίτευξης Οροσήμων και Στόχων.
- iv. Να Ενημερώνει την Υπηρεσία Συντονισμού για την πρόοδο υλοποίησης του Έργου, την επίτευξη των Οροσήμων και Στόχων και την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την υλοποίησή τους.
- v. Να βεβαιώνει εγγράφως την επίτευξη των Επιχειρησιακών ρυθμίσεων και των Οροσήμων/Στόχων του Έργου μετά τη σχετική δήλωση του Φορέα Υλοποίησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Εγχειρίδιο Διαδικασιών.
- vi. Να ορίζει την αρμόδια υπηρεσία ή/και συλλογικό όργανο συντονισμού για την επικοινωνία με την Υπηρεσία Συντονισμού αναφορικά με την παρακολούθηση, τον συντονισμό και την επιτάχυνση της υλοποίησης του Έργου
- vii. Να μεριμνά ως Φορέας Χρηματοδότησης, για τη διάθεση των απαιτούμενων κατ' έτος πιστώσεων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και να εποπτεύει τις πραγματοποιηθείσες πληρωμές του Έργου.

B. Ο Φορέας Υλοποίησης αναλαμβάνει:

- i. Να υλοποιήσει αποτελεσματικά το Έργο και να διασφαλίζει την επίτευξη των Επιχειρησιακών ρυθμίσεων και των Οροσήμων και Στόχων αυτού , σύμφωνα με τους όρους της Απόφασης Ένταξης και τις διατάξεις και διαδικασίες του ΣΔΕ.

- ii. Να προβαίνει, όπου απαιτείται για την υλοποίηση του Έργου, στη σύναψη συμβάσεων ή/και την παρακολούθηση της εκτέλεσης αυτών, σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.
- iii. Να Καταχωρεί στο ΟΠΣ ΤΑ τα δεδομένα τα οποία είναι αναγκαία για την παρακολούθηση, αξιολόγηση, δημοσιονομική διαχείριση, επαλήθευση και έλεγχο του Έργου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Εγχειρίδιο διαδικασιών και κατά περίπτωση, να διασφαλίζει την καταχώρηση των ανωτέρω δεδομένων από τον Ανάδοχο και να επιβεβαιώνει την ορθότητα και πληρότητά τους.
- iv. Να αναθέσει σε Ανεξάρτητο Ελεγκτή την επιβεβαίωση της επίτευξης των Οροσήμευ/Στόχου του Έργου και να υποβάλει τις εκθέσεις αυτού στην Υπηρεσία Συντονισμού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Εγχειρίδιο Διαδικασιών. Ο Ανεξάρτητος Ελεγκτής επιλέγεται σύμφωνα με τον ν. 4412/2016 εφόσον ο Φορέας υλοποίησης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του, άλλως σύμφωνα με τους εφαρμοστέους για τον Φορέα υλοποίησης κανόνες περί ανάθεσης συμβάσεων.
- v. Να συντάσσει και υποβάλλει στην Υπηρεσία Συντονισμού, μέσω του ΟΠΣ ΤΑ, τα τυποποιημένα έντυπα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για την ορθή διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχο του Έργου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Εγχειρίδιο διαδικασιών.
- vi. Να υποβάλει στην Υπηρεσία Συντονισμού σχέδια διακήρυξης, σύμβασης ή τροποποίησης αυτής προκειμένου να λαμβάνει σύμφωνη γνώμη, όπου απαιτείται, για τις αντίστοιχες διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων. *Στις περιπτώσεις Έργων που εκτελούνται με ίδια μέσα*, υποχρεούται να υποβάλλει αίτημα εξέτασης για τροποποίηση της απόφασης υλοποίησης με ίδια μέσα.
- vii. Να εποπτεύει τα στάδια εκτέλεσης των συμβάσεων του Έργου από τον Ανάδοχο και να προβαίνει στην πληρωμή του Αναδόχου, σύμφωνα με τους όρους της εκάστοτε σύμβασης.
- viii. Να συντάσσει και υποβάλλει στην Υπηρεσία Συντονισμού, μέσω του οικείου Υπουργείου Ευθύνης, τυχόν αίτημα τροποποίησης του ΤΔΕ ή και της Απόφασης Ένταξης.
- ix. Να τηρεί ηλεκτρονικό και έγχαρτο φάκελο φυσικού και οικονομικού αντικειμένου για το Έργο, σύμφωνα με τα πρότυπα και τις διαδικασίες του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου και του Εγχειριδίου διαδικασιών και να παρέχει απρόσκοπτη πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία αυτού σε κάθε αρμόδιο όργανο, τον οποίο διατηρούν για πέντε (5) έτη μετά την αποπληρωμή της Δράσης ή του Έργου, εκτός εάν προβλέπεται μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από άλλες ειδικότερες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.
- x. Να παρέχει αμελλητί τις πληροφορίες που ζητούνται από την Υπηρεσία Συντονισμού ή/και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης του Έργου.
- xi. Να τηρεί το θεσμικό πλαίσιο, που αφορά στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- xii. Να αποστέλλει όλα τα αναγκαία στοιχεία και διευκολύνει την πρόσβαση στελεχών ή εξουσιοδοτημένων οργάνων της Υπηρεσίας Συντονισμού, της Ε.Δ.ΕΛ., της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, της OLAF, του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και του Ανεξάρτητου Ελεγκτή στην έδρα τους, στον τόπο υλοποίησης των Δράσεων/Έργων, ή/και στην έδρα του Αναδόχου προκειμένου να πραγματοποιηθούν έλεγχοι ή/και επιθεωρήσεις γραφείου ή/και επιτόπιοι έλεγχοι ή/και επιτόπιες επισκέψεις και μεριμνούν ώστε τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων του ΤΑΑ να εκχωρούν τα ισοδύναμα δικαιώματα.
- xiii. Να συλλέγει, σε τακτά χρονικά διαστήματα, τα απαιτούμενα δεδομένα για τους κοινούς και τυχόν ειδικούς δείκτες που ορίζονται από τον Κανονισμό και να διαβιβάζει τα δεδομένα αυτά, στην Υπηρεσία Συντονισμού τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο ή εντός των προθεσμιών που αυτή θέτει.

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

Ο Φορέας Υλοποίησης υποχρεούται:

- (i) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης του Έργου, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (ii) Να τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την Έργο, στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται μέσω των Δελτίων Παρακολούθησης Υλοποίησης Έργου.

4. ΕΛΕΓΧΟΙ

Ο Φορέας Υλοποίησης υποχρεούται:

- (i) Να θέτει στη διάθεση της ΕΥΣΤΑ, της ΕΔΕΛ, του Ανεξάρτητου Ελεγκτή και όλων των εθνικών και ευρωπαϊκών ελεγκτικών οργάνων, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης του Έργου, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία του Έργου.
- (ii) Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα και τον Ανεξάρτητο Ελεγκτή, τόσο στην έδρα του, όσο και στους χώρους υλοποίησης του Έργου, και να διευκολύνει τον έλεγχο (διοικητικό ή/και επιτόπιο) προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση του Έργου, εφόσον ζητηθεί.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Το Υπουργείο Ευθύνης και ο Φορέας Υλοποίησης αναλαμβάνουν:

- i. Να μεριμνούν ώστε να δίδεται επαρκής πληροφόρηση και δημοσιότητα στις Δράσεις/Έργα, σύμφωνα με τον Κανονισμό, τη Χρηματοδοτική Συμφωνία, τη Συμφωνία Χορήγησης Δανείου και τη Στρατηγική Δημοσιότητας και τον Οδηγό Επικοινωνίας της Υπηρεσίας Συντονισμού.
- ii. Να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στο κατάλογο των πράξεων του ΤΑΑ που δημοσιοποιεί η ΕΥΣΤΑ και στο οποίο αναφέρονται: η ονομασία του Υπουργείου Ευθύνης και του Φορέα Υλοποίησης και του Έργου, σύνοψη του Έργου, ημερομηνία έναρξης του Έργου, ημερομηνία λήξης του Έργου, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης του Έργου.
- iii. Να προβάλλουν σε όλες τις δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας που υλοποιούν, το έμβλημα της Ένωσης, με αναφορά στην Ένωση με την ένδειξη «χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση – NextGeneration EU» και να τίθεται το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- iv. Να αναρτούν στον διαδικτυακό τόπο τους, αν υπάρχει, στοιχεία του Έργου, όπως σύντομη περιγραφή, ανάλογη με το επίπεδο της στήριξης, στόχους και αποτελέσματα, επισημαίνοντας τη χρηματοδοτική στήριξη από την Ένωση.

6. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Οι φορείς υλοποίησης αναλαμβάνουν:

- (i) Να διατηρούν όλα τα πρωτότυπα έγγραφα και ιδίως τα λογιστικά και φορολογικά αρχεία για χρονική περίοδο πέντε (5) ετών μετά την ολοκλήρωση του Έργου, εκτός εάν προβλέπεται μεγαλύτερο διάστημα από άλλες ειδικότερες διατάξεις της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας και να παρέχουν δικαίωμα πρόσβασης σε όλα τα όργανα ελέγχου. Σε περίπτωση που είναι σε εξέλιξη έλεγχοι, προσφυγές, δικαστικές διαδικασίες, διεκδίκηση απαιτήσεων σχετικά με την επιχορήγηση ή διαπιστωθούν συστηματικά ή επαναλαμβανόμενα σφάλματα, παρατυπίες, απάτη ή αθέτηση

υποχρεώσεων, τα έγγραφα και αρχεία πρέπει να διατηρούνται μέχρι να ολοκληρωθούν οι εν λόγω έλεγχοι, προσφυγές, δικαστικές διαδικασίες ή διεκδίκηση απαιτήσεων. Εάν οι διοικητικές ή οι επιτόπιες επαληθεύσεις διενεργούνται δειγματοληπτικά, τηρούνται αρχεία που περιγράφουν και τεκμηριώνουν τη δειγματοληπτική μέθοδο και καθορίζουν τις δράσεις ή τις συναλλαγές που επιλέγονται προς επαλήθευση.